

Numer pisma: OOB.0231.1.2021

Oborniki, 11 października 2021 r.

Sz. Pan

Przewodniczący Komisji Gospodarki, Finansów i Rolnictwa RM w Rogoźnie

Pan Bartosz Perlicjan

W sprawie: stan rolnictwa w gminie Rogoźno – październikowa sesja Rady Miejskiej

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa działa w oparciu o następujące ustawy:

Ustawa o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 13 lutego 2020 (Dz.U. z 2021 roku, poz. 147)

Ustawa o nasiennictwie z dnia 9 listopada 2012 roku (Tj. Dz.U. z 2021 roku poz. 129)

Ustawa o ochronie roślin przed agrofagami z dnia 13 lutego 2020 roku (Tj. Dz.U. z 2021 roku poz. 256)

Ustawa o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 roku (Tj. Dz. U. z 2020 roku poz. 2097)

W ramach nadzoru nad wytwarzaniem, oceną i obrotem materiałem siewnym, w związku z obowiązującą Ustawą z dnia 22 czerwca 2001r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz.U. z 2019 roku poz. 706) na terenie powiatu obornickiego przeprowadzono w 2021 roku 9 kontroli stosowania materiału siewnego kukurydzy (z czego 3 na terenie gminy Rogoźno). Z każdej kontrolowanej plantacji pobrano próbkę do badań laboratoryjnych na obecność modyfikacji genetycznej. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości tj. obecności roślin genetycznie zmodyfikowanych.

W 2021 roku na terenie gminy Rogoźno przeprowadzono ocenę polową 21 plantacji na powierzchni 251 ha. 10 plantacji kwalifikowali akredytowani kwalifikatorzy (100,0 ha), 11 plantacji kwalifikowali urzędowi kwalifikatorzy (151 ha) Kwalifikowano zboża (pszenicę ozimą, pszenżyto ozime i jare, jęczmień ozimy, owies), a także trawy (życicę trwałą i życicę mieszańcową), łubin wąskolistny, groch i wykę.

W ramach nadzoru nad zdrowiem roślin w gminie Rogoźno przeprowadzono 50 kontroli zdrowotności roślin, produktów rolniczych, podłoża i wody w gospodarstwach rolnych, ogrodniczych, sadowniczych, szkółkarskich, a także w oczyszczalniach ścieków w poszukiwaniu organizmów kwarantannowych.

Na terenie gminy Rogoźno mamy w tej chwili 1 gospodarstwo; na które nałożona jest kwarantanna z powodu wystąpienia bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (*Clavibacter sepedonicus*).

Gospodarstwa te w okresie trwania pięcioletniej kwarantanny są co roku kontrolowane pod kątem występowania samosiewów ziemniaka na porażonych polach, zdrowotności uprawianych ziemniaków, a także dezynfekcji sprzętu, którym pracował na porażonym polu.

Od początku 2021 roku podmiotom działającym na terenie gminy Rogoźno wydano 37 świadectw fitosanitarnych potwierdzających zdrowotność roślin i produktów rolniczych eksportowanych do krajów trzecich. Rośliny i produkty roślinne eksportowane były min. do Indii, Australii na Ukrainę, do Japonii, Norwegii. W związku z wyjściem Wielkiej Brytanii z UE i zmianą przepisów fitosanitarnych tego kraju wystawiono również 9 świadectw fitosanitarnych do Wielkiej Brytanii.

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin jest jednostką kontrolną, która prowadzi weryfikację zasad przestrzegania integrowanej ochrony roślin przez rolników. Od stycznia 2021 roku na terenie gminy Rogoźno przeprowadzono 15 kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin w tym kontroli integrowanej ochrony roślin.

Jednym z podstawowych wymogów integrowanej ochrony roślin jest ochrona organizmów pożytecznych oraz stwarzanie warunków sprzyjających ich występowaniu, co w szczególności dotyczy owadów zapylających i naturalnych wrogów organizmów szkodliwych. Stosując środki ochrony roślin należy zwrócić uwagę przede wszystkim na:

- stosowanie wyłącznie ŚOR dopuszczonych do obrotu i stosowania na podstawie wydanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zezwoleń - <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/rejestr-rodkow-ochrony-roslin>;
- dobieranie ŚOR w taki sposób, aby minimalizować negatywny wpływ zabiegów chemicznych na organizmy niebędące celem zabiegu – stosowanie preparatów selektywnych;
- stosowanie ŚOR zgodnie z warunkami określonymi w etykiecie – dawkowanie określone w etykiecie, opryskiwanie tylko tych upraw, na które dopuszczony jest preparat, zachowanie stref buforowych;
- niestosowanie preparatów toksycznych dla pszczół w okresie kwitnienia roślin uprawnych oraz w uprawach, na których występują kwitnące chwasty;
- wykonywanie zabiegów po skończonych lotach owadów zapylających;
- przestrzeganie okresów prewencji - to czas po zastosowaniu środka ochrony roślin, w którym człowiek i zwierzęta, nie powinni przebywać w pobliżu miejsc, w których zastosowano ten środek. Jest to parametr, który wskazuje, jak postępować, aby uniknąć zagrożenia między innymi dla pszczół;
- niewykonywanie zabiegów w warunkach sprzyjających znoszeniu cieczy użytkowej podczas zabiegu – przy wietrze wiejącym z prędkością powyżej 4 m/s;
- zachowanie minimalnych odległości od pasiek (20m).

Pszczelarze mogą uzyskać informację o dacie i rodzaju zabiegu, który zostanie wykonany w sąsiedztwie pasieki. W tym celu powinni się zwrócić pisemnie do rolnika, którego pole sąsiaduje z pasieką, z prośbą o każdorazowe informowanie o planowanym zabiegu. Obowiązek informowania wszystkich zainteresowanych stron, które mogą być narażone na znoszenie cieczy roboczej i które zwróciły się o taką

informację, wynika z art. 31 ust. 4 lit. d rozporządzenia nr 1107/2009, który mówi, że wymogi określone w zezwoleniu MRiRW na obrót i stosowanie środka ochrony roślin, mogą zawierać obowiązek poinformowania przed użyciem środka wszystkich sąsiadów, którzy mogą być narażeni na znoszenie cieczy roboczej i którzy zwrócili się o taką informację. W takim przypadku zapis w etykiecie środka ochrony roślin wygląda następująco:

WARUNKI BEZPIECZNEGO STOSOWANIA ŚRODKA

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy użytkowej i które zwróciły się o taką informację

Informacja ta powinna zostać przekazana zainteresowanym jeszcze przed planowanym użyciem środka. Pozwoli ona wprowadzić na czas oprysku rozwiązania chroniące pasiekę np. wywiezienie uli na czas zabiegu lub zamontowanie tymczasowej bariery ochronnej.

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa co roku prowadzi wiele postępowań mających na celu ustalenie przyczyn oraz sprawców upadków pszczół. Postępowania takie są na ogół trudne i długotrwałe. Często trudno jest ustalić jednoznacznie przyczyny wytrucia rodzin pszczelich. Problemem jest zbyt długi czas, który mija od upadku pszczół do zgłoszenia tego faktu odpowiednim instytucjom.

Poszkodowani pszczelarze zgłoszenie o zatruciu pszczół powinni złożyć w urzędzie gminy. Burmistrz lub wójt powinien powołać komisję, w skład której powinni wchodzić: przedstawiciel służby rolnej urzędu gminy, lekarz weterynarii, przedstawiciel miejscowego koła pszczelarzy oraz przedstawiciel Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Powołanie komisji wynika z art. 6 i art. 7 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 poz. 1372). Celem jej działania jest wielopłaszczyznowe rozpatrzenie sytuacji w pasiece min. zbadanie wyglądu pszczół i objawów zatrucia, określenie stopnia ubytku pszczół i oszacowanie rozmiaru poniesionych strat, a także określenie związków przyczynowych pomiędzy wykonanym zabiegiem a zatruciem pszczół, ewentualne pobranie próbek zatrutych pszczół, próbek ziemi z opylonej ziemi lub opryskanej plantacji. Próbkę martwych pszczół do badań, lub pszczół wykazujących objawy zatrucia, muszą zostać pobrane przez pracownika Inspekcji Weterynaryjnej, lekarza weterynarii wolnej praktyki lub Policję (szczegóły dotyczące pobierania i przesyłania próbek do laboratoryjnych badań diagnostycznych przy podejrzeniu zatrucia pszczół środkami ochrony roślin zawiera instrukcja opracowana przez Państwową Inspekcję Weterynaryjną oraz – przesyłam w załączeniu).

Oprócz działań ww. komisji swoją procedurę postępowania uruchamia również PIORiN, przeprowadzając oględziny pasieki, przeprowadzając kontrole u potencjalnych sprawców zatrucia pszczół, w tym pobierając próby z podejrzanych upraw.

KIEROWNIK ODDZIAŁU

mgr inż. Agnieszka Żmudzka